

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/49/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715213610
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8715213610.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, F., právne zastúpený: PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., Kmeťova 24, 040 01 Košice, IČO: 36860930, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 13C/250/2015-16 zo dňa 21.12.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) uložil spoločnosti Schüle Slovakia s.r.o. so sídlom Teplická 3860/34A, Poprad, IČO: 36 460 567 povinnosť zdržať sa realizácie zrážok zo mzdy žalobcovi v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500098552 zo dňa 12.1.2015 odo dňa doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 Eur na účet prevádzkovateľa systému - Slovenská pošta a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f), § 76 ods. 2 a 4, § 77 ods. 1 písm. b), c) a d) Občianskeho súdneho poriadku.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobou doručenu súdu 27.11.2015 žalobca žiadal, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500098552 zo dňa 12.1.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Žalobu odôvodnil tým, že uzatvorená Dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatný právny úkon, keď je neurčitá, neobsahuje výšku zabezpečenej pohľadávky; ustanovenie o výške dohodnutých splátok je neurčité, predstavuje jednostranné neprimerané zvýhodnenie veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku. Dohoda predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná.

Zároveň so žalobou žalobca podal aj návrh nariadenia predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa realizácie zrážok zo mzdy žalobcovi v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500098552 zo dňa 12.1.2015 odo dňa doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh odôvodnil tým, že vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcovi na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dochádza k zásahom do majetkovej sféry žalobcu a udržiava tak objektívny stav právnej neistoty. Žalobca nemá inú možnosť obrany ako predbežným opatrením docieľiť stav zamedzenia neoprávnených zásahov do majetkovej sféry žalobcu.

Dňa 12.1.2015 účastníci konania uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,-- eur. Dňa 2.10.2015 účastníci konania uzavreli aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Listom zo dňa 2.10.2015 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu Schüle Slovakia s.r.o. Poprad o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu.

V zmysle § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými žalobcom v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, preto ďalšie dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia neuvádza.

O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď žalobca je osobne oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a poplatková povinnosť prešla na žalovaného. Súdy poplatok podľa položky 1 c) Sadzobníka súdnych poplatkov je 33,-- eur.“

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nijako neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k predbežnému záveru o osvedčení ohrozenia práva žalobcu a existencie bezprostrednej ujmy. To sa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia ani relevantne nezodôvodňuje. Súd nepristúpil k hodnoteniu predložených dôkazov, ktoré predložil žalobca. Len samotné konštatovanie súdu, že po oboznámení sa s návrhom sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu, čím ho považoval za dôvodný, a preto mu vyhovel, nie je z hľadiska rozhodovacej činnosti (uznesenie NS SR zo dňa 10.08.2001 sp. zn. 6 Obo 48/01, nález Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 257/2010) postačujúce. Každý, aj keď predbežný zásah do práv jedného z účastníkov konania si vyžaduje stručnú odpoveď. Súd neodôvodnil, prečo je potrebné pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia, v čom sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie a prečo je potrebné nariadiť predbežné opatrenie v rozsahu, v akom vyplýva z uznesenia. Ani z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ani z predložených listín nevyplýva osvedčenie tvrdení o zabezpečení budúcej pohľadávky alebo či to, že žalobca si svoje záväzky zo zmluvy o úvere splnil. Nariadenie predbežného opatrenia je preto predčasné. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.01.2015 má náležitosti v zmysle zákona. Ani žalobca v podanom návrhu neosvedčil, že by nemal možnosť odmietnuť jej uzavretie. V dohode je vymedzená výška istiny ako aj výška zrážky. Tvrdenia žalobcu by nemohli spôsobovať neplatnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy. Nariadené predbežné opatrenie je neprimerané, pretože uhradenie minimálnej sumy úveru zrážkami zo mzdy je plne legitímne a oprávnené. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky a pre jej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nepredpokladá a ani nevyžaduje. Zákonná úprava tento spôsob zabezpečenia pohľadávky pripúšťa aj pre oblasť spotrebiteľských úverov. Závery a tvrdenia napádajúce prípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy a jej uplatniteľnosť odporujú relevantnej právnej úprave. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky a ako taký spôsob nemôže byť ani neprijateľnou podmienkou. Žalovaný zároveň namietal nesprávnosť výroku o povinnosti žalovaného uhradiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu nesprávnej aplikácie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Rozhodovanie o náhrade trov konania je aj v prípade trov spojených s predbežným opatrením závislé od rozhodnutia o veci samej. Na uvedené nadväzuje aj ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch, ktoré predpokladá výsledok konania, ktorým pre rozhodovanie o náhrade trov konania je až rozhodnutie vo veci samej. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne a výroky o povinnosti zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia a súdny poplatok z návrhu zruší. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi, len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Predbežným opatrením sa poskytuje iba dočasná úprava, nie definitívna. Súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

Žalobca sa v samotnej žalobe domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500098552 (ďalej len „dohoda o zrážkach zo mzdy“) uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným. Účelom žaloby je zamedziť vykonávaniu zrážok zo mzdy určením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikateľa. Prítom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

Zároveň odvolací súd považuje za potrebné dodať, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej Dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Siementhal).

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa alebo slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákona, podľa ktorého bola dojednaná.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcínová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.:

„Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

Odvolací súd konštatuje, že prostredníctvom listinných dôkazov predložených zo strany žalobcu boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide v tejto súvislosti najmä o existenciu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500098552 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 12.01.2015, dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500098552 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 12.01.2015, žiadosť žalovaného adresovanú zamestnávateľovi žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 02.10.2015. Tak zmluva o revolvingovom úvere ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy má formulárovú podobu, ide o zmluvu spotrebiteľskú, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie záväzkov žalobcu zo zmluvy o revolvingovom úvere.

Nie je sporné, že žalovaný predložil žiadosť zamestnávateľovi žalobcu (Schúle Slovakia, s.r.o., IČO: 36460567) o výkon zrážok zo mzdy žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného vzniknutej na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500098552 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným. Žalobca v návrhu na začatie konania uviedol, že v súčasnosti jeho zamestnávateľ vykonáva v prospech žalobcu na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy mesačné zrážky zo mzdy, pričom žalovaný tieto tvrdené skutočnosti v podanom odvolaní nerozporuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobca dôvodnosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej dostatočným spôsobom osvedčil, keď je zrejmé, že žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobcu dlh na základe právneho úkonu (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorého platnosť je sporná. Žalobca týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, bez právneho základu, resp. na základe skutočnosti, ktorá je sporná. Predbežné opatrenie je jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred vykonávaním zrážok zo mzdy.

S ohľadom na charakter prejednávanej veci je odvolací súd názoru, že je spravodlivé, aby bola uložená povinnosť niekomu inému, než účastníkovi konania, a to zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného s cieľom predísť vzniku novej majetkovej ujmy žalobcu.

K námietke žalovaného ohľadom nedostatočného zdôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je potrebné poukázať na existenciu ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p., ktoré dáva možnosť prvostupňovému súdu vydať rozhodnutie so skráteným odôvodnením, prípadne s odôvodnením, ktoré poukazuje na skutkové a právne dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku vo vzťahu k uloženej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nepochybne vyplýva, že súd prvého stupňa uložiť zaplatiť súdny poplatok žalovanému za návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa položky 1 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ je od súdneho poplatku oslobodený s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Uplatnená námietka preto nebola dôvodná, lebo uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok nebola za rozhodnutie vo veci samej, ale za návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré osobné oslobodenie sa vzťahuje aj na túto poplatkovú povinnosť. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia bol žalobca úspešný, a preto poplatková povinnosť podľa výsledku prešla na žalovaného (§ 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

Za tohto stavu odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.